

Uunga siunnersuut: Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2016-imeersoq (Soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinernut nunani allaniittunut akiliutit akileraaruserneqartarnerat)

Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisumit saqqummiunneqartoq

pillugu

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Jens Immanuelson, Siumut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Sara Olsvig, Inuit Ataqtigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Steen Lyng, Atassut,
Inatsisartunut ilaasortaq Jess Svane, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Tillie Martinussen, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqtigiit

UPA 2016-imi ulloq 11. april 2016-imi siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinernut akiliinermi ullumikkut akileraarutitigut ilanngaateqartoqartarpoq. Tassa soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinernut 100 kr.-imik akiliisoqarpat 100 kr.-it taakku aningaasarsianut akileraaruteqaataasussanut ilanngullugit naatsorsuunneqarneq ajorput. Taamaalillunilu akileraartartoq 42 kr.-inik (Nuummi) akileraaruseriffimmit akiliunneqartarpoq. Akileraarutitigut ilanngaateqartitsinermi siunertaavoq innuttaasut utoqqalinissaminnut ileqqaaruteqarnissamut kajumilersinneqarnissaat.

Ullumikkut aaqqissuussineq malillugu innuttaasup soraarnerussutisiaqarnermullu aaqqissuussamit ingerlaavartumik pisartagaqarnerani aningaasat aatsaat akileraaruserneqartarput.

Nunatsinnili innuttaasut amerlangaatsiartut soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinernut qallunaat nunaanniittunut akiliisarput. Tamatumunnga ilaatigut pissutaavoq suliaqarfinni immikkut ittuni, akunnattumik imaluunniit sivisuumik ilinniagaqarnissamik pisariaqartitsiviusuni sulisussanik nunatta suli pisariaqartitsinera. Suliaqarfiillumi taakku soraarnerussutisiaqarnissamut amerlasuunik aningaasaateqartuupput.

Maanna aaqqissuussinermi ajornartorsiutaasoq tassaavoq inuk soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut nunani allaniittumut akiliisartoq nunatsinnit nuuppat soraarnerussutisiaqarnissamut akiliutit nunatsinni akileraaruteqaataaneq *ajornerat*. Taamaalillunilu nunatsinni isertitarineqarsimasut akileraarusernissaannut Namminersorlutik Oqartussat periarfissaaruttarput. Iluanaarutissaagaluit taakku ukiumut 30-35 mio. kr.-it missaanni annaasaqaataasartut Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup naatsorsorsimavaa.

Isertitassaagaluanik taama annaasaqarnissaq pinngitsoortinniarlugu soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinernut nunani allaniittunut akiliutit siumut akileraaruserneqartarnissaat siunnersuutigineqarpoq. Tamanna pissaaq soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinernut nunani allaniittunut akiliutit pineqartillugit akiliutit ilanngaatigineqartarunnaarnissaannik siunnersuuteqarnikkut.

Soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinerit nunani allaniittut marloriaammik akileraaruserneqarnissaat pinngitsoortinniarlugu soraarnerussutisianit pisartakkat akileraarutaareersut akileraarnertaqanngitsumik tunniunneqartarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

Inuit soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut nunatsinneersumut (maanna SISA-mut PFA Soraarnermullu) akiliuteqartartut ullumikkut aningaasat tunniunneqarneranni akileraaruserneqartassapput.

Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Akileraarutinit isertitat nunatta karsianut pissarsissutaqqullugit Kalaallit Nunaanni sulinermit pissarsiat nunatsinni akileraarutaasariaqarnerannik isumaqarneq aallaavigalugu siunnersuut **Siumumit Atassumillu** taparserneqarpoq.

Inuit Ataqaatigiit siunnersuut tunngaviusumik taparserpaat, isumakuluutigaluguli tusarniaa-nermut akissutit tiguneqartut naapertorlugit siunnersuutip soraarnerussutisiaqartumut ataasimut 1 mio. kr.-it tikillugit kinguneqarnerlussinnaanera.

Demokraatit siunnersuut aamma taparserpaat, isumakuluutigineqarlunili siunnersuutikkut soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinerit nunatsinniittut nunattalu avataaniittut assigiinngissuteqalernerisa pitsaanngitsumik kinguneqarsinnaanera.

Maani sulinerup nunatsinni akileraaruteqaataanissaa pingaaruteqartutut isigineqarmat siunnersuut **Parti Naleqqamit** taparserneqarpoq. Siunnersuutilli pitsaanngitsumik kingunerisinnaasaasa annertunerusumik misissorneqarnissaat pingaartinneqarluni.

Tusarniaaneq

Siunnersuut 2015-imi oktoberip naanerani 2015-imi novemberip qeqqata tungaanut piareersaataasumik tusarniutigineqarpoq, tamatumalu saniatigut piffissami 4. december 2015-imit 13. januar 2016-imut nalinginnaasumik tusarniutigineqarluni. Tusarniaanermut akissutigineqartut siunnersuummut nassuiaatini nassuiaatigineqarput. Tusarniaanerup ingerlanneqarnera pillugu ataatsimiititaliaq allanik oqaasissaqanngilaq, immikkoortumili "Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera"-ni matuma kingulianiittumi tusarniaanermut akissutit tiguneqartut ataasiakkaat ilaat sammineqassallutik.

Sassartitsinerit

Kattuffinnit, ingerlatseqatigiiffinnit peqatigiiffinnillu ukunannga sassartut ulloq 25. april 2016-imi ataatsimiititaliamut sassartinneqarput: Sulisitsisut (GE), Atorfillit Kattuffiat (AK), Nunatsinni Perorsaasut Kattuffiat (NPK), Peqqinnissaq Pillugu Kattuffiat (PPK) aamma Ilinniartitsisut Meeqqat Atuarfianneersut Kattuffiat (IMAK).

Apeqqutit

Siunnersuummik suliarinninnissaminut atugassamisut apeqqutit arlallit akissuteqarfigeqqullugit ataatsimiititaliap Naalakkersuisut qinnuigai. Ataatsimiititaliap apeqqutaasa Naalakkersuisullu akissutaasa assileneqarnerat isumaliutissiisummut matumunnga ilanngunneqarput.

Ilisimatitsiffiusumik ataatsimiinneq

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnerata ilaatut siunnersuutip teknikimut tunngasortaasa nassuiaatigineqarnissaat kiisalu siunnersuut pillugu tusarniaaffigineqartunit aammalu siullermeerinninnermi isumakuluutitut saqqummiunneqartut oqallisigineqarnissaat siunertaralugu Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq peqatigalugu ataatsimiititaliaq ilisimatitsiffiusumik ataatsimiinnermi peqataavoq.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Tusarniaanermut atatillugu isumakuluutitut oqaatigineqartunut arlalinnut kiisalu ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnerani apeqqutinut pinngortunut arlalinnut isummeqqullugit Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput.

Atorunnaarsitsinermi aningaasat akileraarutaareersut 10 %-imik akitsuuserneqarnerannut tunngatillugu ilaatigut 10 %-it taakku aqutigalugit soraarnerussutisiaqarnissamut aqqissuussinernut akiliutit akileraarutaareersut akileraaruserneqanngitsullu atorunnaarsinneqarneranni assigiinngisummut naligiissaarutaanissaat Naalakkersuisunit oqaatigineqarmat ataatsimiititaliamit tusaatissatut tiguneqarpoq. Tamatuma saniatigut 10 %-imik akileraarusersuineq soraarnerussutisiaqarnissamut aqqissuussinermut akiliutit ikerinnakkut atorunnaarsinneqannginnissaannut kajumissaatitut isigineqassaaq.

Soraarnerussutisiassanut akiliutit (10 %-imik akileraarusernagit) atorunnaarsinneqarnissaat kisiat siunertaralugu piffissami sivikitsumi Kalaallit Nunaannit inuit nutseratarsinnaanerat pillugu Naalakkersuisut ilaatigut oqarput taamatut pisoqarsinnaanera mattunneqavissinnaangitsoq, naak ajornartorsiut annertugisassaanaviangitsutut naatsorsuutigineqartoq. Tamanna ataatsimiititaliamit tusaatissatut tiguneqarpoq, Naalakkersuisulli namminneq oqarnerattut suliassa qarfiup ineriartorerata ingerlaavartumik malinnaavigineqarnissaata pingaaruteqarnera erseqqissaatigineqassaaq, taamaalilluni maleruagassanik aaqqissuusaasumik iluanaarniutiginninneq iliuseqarfigineqarsinnaaqullugu.

Sulisussarsiortarnermik ajornartorsiummut atatillugu siunnersuuteqartoqaraluartoq Kalaallit Nunaannut nuunnissap suli pilerinartuunissaanik Naalakkersuisut oqarnerat ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq, tamatumunnga ilaatigut pissutaavoq Danmarkimi isertitanit tamarmiusunit 8 %-it suliffeqarnermut akileraarutit akiliutigineqartarnerat, taamaalillunilu aamma soraarnerussutisiaqarnissamut akiliutinit akilerneqartarlutik. Taamaattumillu soraarnerussutisianit akileraarutit tamarmiusut Danmarkimi suli nalinginnaasumik qaffasinnerusarput. Taamaalilluni soraarnerussutisianut akileraarutit tamarmiusut 8 %-iussapput + kommunimut akileraarutip procentia, assersuutigalugu 38 %, katillugit 46 %.

Tassungali atatillugu Naalakkersuisut nassuerutigaat tamatuma sulisorilersinnaasanut taak-kulu kattuffiitut anngunniarnissaa suliassamat annertoq, taamaattumillu attaveqatigiinnikkut siunnersuinikkullu immikkut suliniuteqarnissap pisariaqalersussap Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit isumagineqarnissaanut aningaasanik immikkoortitsinissaq Naalakkersuisunit naatsorsuutigineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu akileraarutit annertussusiligaanerisa assigiinngissuteqarnerisa akileraartartunut ataasiakkaanut sunniutissai pillugit isumakuluutinut saqqummiunneqartunut atatillugu Naalakkersuisut naatsorsukkanik assersuutissanik saqqummiussippot, taakkunani takutinneqarpoq siunnersuut sulinermi akissarsialinnut tamanut sunniuteqanngingajaavissasoq, allaallumi iluaqutaassasoq, tamatumunngalu pingaarnertut pissutaasok danskit utoqqalinermi pensionisiat aamma akileraarutit qaffasinneraat pillugit aaqqissuusinerup ilusiligaanera. Tassunga atatillugu naatsorsuinerit taamaattut annertuumik nangaasuteqarluni isiginiarneqassasut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq, soorlu tamanna aamma Naalakkersuisut oqaatigigaat. Taamaalillunilu assersuutitut naatsorsukkanut tunngaviuvoq akileraarutit annertussusissaat piffissami akiliiffiusumi tunniussiffiusumilu allanngornani taamaaginnassasoq. Danmarkimi Kalaallillu Nunaanni akileraarutit annertussusiat ingerlaavartumik allanngorartarpoq, taamaattumillu tunngaviusumik isigalugu inuit ataasiakkaat piffimmit piffimmut nuuttarnerat pisut ilaanni akileraarutit iluaqutissarsiffiusinnaasarpoq pisullu ilaanni ajoqutaasinnaasarluni. Kallerup inneranut akileraarutip atorunnaarsinneqarnera aningaasalersorumallugu akileraarutip appasinnerpaap qaffanneqarnissaa danskit naalakkersuisuisa isumaliutigimmassuk danskit kalaallillu akileraartarnikkut assigiinngissutaannik allannguutaasinnaasoq Naalakkersuisut assersuutitut taavaat.

Tamanna ataatsimiititaliamit tusaatissatut tiguneqarpoq, tassungalu atatillugu oqaatigissallugu assersuutitut naatsorsukkat saqqummiunneqartut nangaassuteqartinneqarnerisigut takutinneqartoq soraarnerussutisiassanut ileqqaartunut toqqaannartumik kingunerisassat nalorninartortaqtut. Soraarnerussutisianut tunngasunik siusinnerusukkat allannguinnernut atatillugu periuseq Naalakkersuisut akissuteqaammi nassuiaatigisaat sanilliukkaanni Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq nalornissut nassuiaatigineqartoq soraarnerussutisiassanut ileqqaarutilinnut kalluarneqartunut sapinngisamik ajoqutaassanngitsoq, taamaattumillu ikaarsaariarnermi aaqqissuussinissamik atuutsitsilernissaq pillugu allannguutissatut siunnersuummik Naalakkersuisut pingajussaaneerinissamut saqqummiussinissaat ataatsimiititaliamit taparserneqarsinnaavoq. Tassunga atatillugu ikaarsaariarnermi aaqqissuussinerup taamaattup atuutilersinneratigut nunatta karsianut aningaasaqarnikkut toqqaannartumik malitsigisatullu sunniutissat nassuiaatigineqareersut Naalakkersuisunit itisilerneqarnissaat ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq.

Siunnersuutip aningaasatigut kingunissai

Siunnersuutip piviusunngortinneqarnerani aningaasatigut kingunerisassat nalinginnaasumik nassuiaatini nassuiaatigineqarput. Tunngavissat pigineqartut tunngavigalugit siunnersuummi saqqummiunneqartumik allaanerusumik naliliinissamut ataatsimiititaliaq pissutissaqarsoringilaq. pingajussaaneerinissamut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussinerminni Naalakkersuisut tamatuma aningaasaqarnikkut kingunerisassaanik sukumiisumik nassuiaateqarnissaat ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Tamanna tunngavigalugu **Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumup, Demokraatit Atassutillu ilaasortaatitaasa inassutigaat** siunnersuut Inatsisartunit akuerineqassasoq.

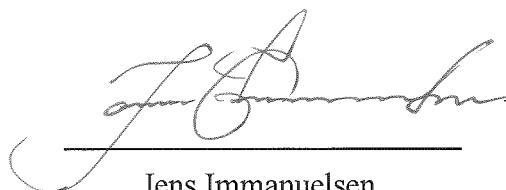
Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut

Inuit Ataqtigiit ilaasortaatitaasa ikinnerussuteqarluni oqaaseqaat imaattoq saqqummiuppaat:

Inuit Ataqtigiit isumaqarpugut suli qulaajagassaqartugut. Kattuffiit attuumassuteqartut Sulisitsisut (GE), Atorfillit Kattuffiat (AK), Nunatsinnit Perorsaasut Kattuffiat (NPK), Peqqinnissaq Pillugu Kattuffiit (PPK) aamma Ilinniartitsisut Meeqqat Atuarfianneersut Kattuffiat (IMAK) ernummassutiminnik saqqummiussisut tusarnaarpavut kissaatigaarpullu inatsisissatut siunnersuut itinerusumik qulaajarneqassasoq. Taamaammatt Inuit Ataqtigiit isumaqarpugut siunnersuutip naammassineqarnissaa ukiamut kinguartinneqartariaqartoq ataatsimiititaliami sukumiinerusumik suliarinnississaq naleqqutinngitsumillu aalajagiisoqannginnissaa siunertaralugu.

Tamanna tunngavigalugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Inuit Ataqatigiit ilaasortaataasa inassutigaat siunnersuut Inatsisartunit itigartinneqassasoq.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Jens Immanuelson,
Siulittaasoq

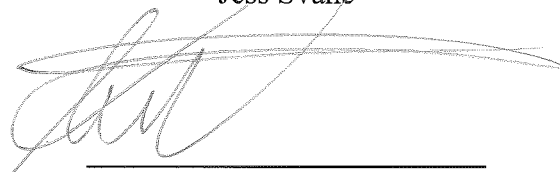
Aqqaluaq B. Egede

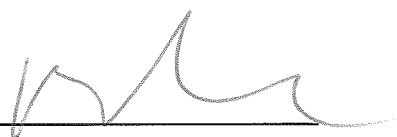
Steen Lynge

Jess Svane

Tillie Martinussen

Peter Olsen

Sara Olsvig

INATISARTUT

Inngussaq
Bilag

Naalackersuisoq for Finanser og Råstoffer

Dato: 10. maj 2016

J.nr.: : 01.31.07-00014

Vedr.: Spørgsmål vedr. FM2016/21

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap UPA2016/21-p suliarineqarneranut atatillugu GE-mit, AK-mit, NPK-mit, PPK-mit aammalu IMAK-imit aallartitat ataatsimeeqatigai. Ataatsimiinnermi apeqqutit arlallit saqqummiunneqarput, taakkullu isummerfigeqqullugit Naalackersuisut ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput:

Atorunnaarsitsineq

Siunnersuutip nr. 14-iani (“§ 46 ima oqaasertaqarpoq”) ima allassimasoqarpoq (§ 39, imm. 1-imi oqaaseqaaseqatigiit aappaanni pingajuannilu):

” Aaqqissuussinermut akiliutit ilanngaatigineqarsinnaaner at imaluunniit sulisitsisup akileeqataassutaasa ilanngunneqartussaanninner at aningaasarsiat akileraaruteqaa-taasussat naatsorsorneranni tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit atuutsinneqar-simangitsoq, tak. § 39 a, imm. 1, uppersarsarneqarpat akitsuut 10 procentiusoq akilerneqassaaq. Soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut akiliinerit anin-gaasat akileraarusigaasut akileraarusigaanngitsullu atorlugit pisimappata, aningaasat tunniunneqartut ilaat inuup aningaasat akileraarusigaasut atorlugit akiliuteqarfigi-neqarsimasutut uppersarsinnaasaanut naapertuuttut 10 procentimik akitsuuserneqassapput, tak. § 39 a, imm. 4.”

- Atorunnaarsitsinermi aningaasat akileraarutaareersut 10 %-imik akitsuuserneqarnerannut tunngavilersuut itisileqqullugu Naalackersuisut qinnuigineqarput.
- Ataatsimiititaliap paasinninnera malillugu Danmarkimi atorunnaarsitsinermi § 53a-mik aaqqissuussinermi aningaasat ullumikkut akitsuuserneqarneq ajorput. Atorunnaarsitsinerit Kalaallit Nunaanni 10 %-imik Danmarkimilu 0 %-imik akileraaruserneqartarnerat, inuit Kalaallit Nunaanni najugaqartut aammalu § 53a-mik aaqqissuussinermi ileqqaakkaminnik atorunnaarsitserusuttut akileraaruserneqannginnissaq piinnarlugu Danmarkimut nuunnerannik kinguneqarsinnaasoq Naalackersuisut isumaliutigisimavaat?
- Apeqqummut tamatumunnga Naalackersuisut allanik oqaaseqaatissaqarpat?

Sulisussarsiortarneq soraarnerussutisiaqarnissamut aningaasaateqarfiit § 53a-mik aaqqissuussinermik aqutsinissamut periarfissaat

- Atorfinnik inuttaliisoqassatillugu pingaartumik appasinnerusumik akissarsialinnik assersuutigalugu peqqissaasunik piffissami sivikitsumi atorfinitsitsisarnermut atatillugu danskit qinnuteqartartut soqutiginninnerat annikilliertortoq kattuffiit ataasiakkaat malugereeraat ataatsimiititaliamut paasissutissiisutigineqarpoq.

Sulisussarsiortarnermik ajornartorsiut pillugu Naalackersuisut siunnersuummut nassuiaatini ima allapput:

”Sulisuusut nutaamik atorfinittut atugassarititaasut il.il., matumani aamma atorfigilik-kaminni soraarnerussutisiaqarnissamut tunngasut pillugit paasiniagassaqartarnerat amerlanertigut pisariaqartarpoq. Tamanna pingaartumik nunami allami atorfinin-nissamik qinnuteqarnermi pisanunarpog. Taamaammatt inatsisissatut siunnersuutip suli-sussanik pissarsiniartarnermut ajornartorsiortitsinissaanik naliliineq Naalakkersuisut isumaqatiginngilaat.”

- Siunnersuutip sulisussarsiortarnermut sunniuteqarnerlunnissaanik kattuffiit isumaku-luutaat eqquutissappata inuiaqatigiinnut, tassungalu ilanngullugu nunatta karsianut kingunissai Naalakkersuisunit qanoq annertutigisumik qulaajarniarneqarsimappat?
- Ilinniartitsisut peqqissaasullu nunanit allaneersut amerlangaatsiartut atorfinitsinne-qartarput. Ilinniartitsisut peqqissaasullu peqatigiiffiisa ataatsimiititaliamut oqaatigaat soraarnerussutisiaqarnissamut aningaasaateqarfimmik § 53a-mik aqqiissuussinermik atuilernissartik inatsisip ulloq 1. januar 2017-imi atuutsilersinneqarsinnaanera sioq-qullugu angumerisinnaangikkaat. Tamatuma peqatigisaanik inatsit akuerineqarner-soq paaseqqaartinnagu soraarnerussutisiaqarnissamut aningaasaateqarfiit kalluar-neqartut teknikkkut aqqiissuteqarnissap aallartinnissaa tunuarsimaarfigaat, tassa taamatut inerisaanissaq soraarnerussutisiaqarnissamut aningaasaateqarfiit kalluar-neqartut millioninik aningaasartuuteqarnerannik nassataqassammat. Naalakkersuisut tamatumunnga qanoq oqaaseqaatissaqarpat?

Kattuffiit Naalakkersuisunik ataatsimeeqateqarnissamik kissaateqarnerat

- Kattuffiit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamik ataatsimee-qateqarnerminnut atatillugu Naalakkersuisunik ataatsimeeqateqarnissartik kissaati-galugu oqaatigaat, tamatumani siunnersuummut atatillugu apeqqutit nalornissutillu suli paasinarsisinneqanngitsut paasinarsisinniarneqassallutik. Piffissami qaninner-paami taamatut ataatsimeeqatigiissinnaaneq Naalakkersuisut qanoq isumaqarfigaat?

Akileraarusersuinerup assigiinnginnera

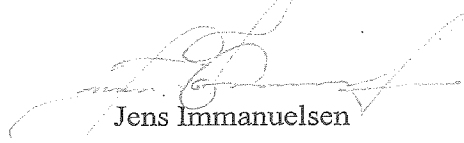
- Siunnersuut akileraartartunut ataasiakkaanut aningaasaqarnikkut ataatsimut isigalugu kinguneqassanngitsog Naalakkersuisut sumiiffinni arlalinni oqaatigaat. Ullumikkut Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu akileraarusersuinerup assigiinnginnera, taamaa-lillunilu Kalaallit Nunaanni (Nuuk) 42 %-imik akileraartoqartarnera Danmarkimilu (soraarnerussutisiallit amerlanersaat) taamaallaat 38 %-imik akileraartoqartarnera, isummerfigineqarsimasorinangilaq. Taamaalluni siunnersuut innuttaasunut Kalaal-lit Nunaanniinnangitsunut 4 %-imik ajorseriaataassasorinarpoq. Innutaasunut Kalaallit Nunaanni ukiorpassuarni sulereerlutik sulinertik nanginniarlugu imaluunniit soraarnerussutisiaqalerniarlutik Danmarkimut nuuttunut akileraarusersuinerup maan-na assigiinnginnera aningaasaqarnikkut qanoq sunniuteqassanersoq Naalakkersuisut paasissutissiissutigisinnaavaat?

Naalakkersuisut akissutaata **kingusinnerpaamik ulloq 16. maj 2016** tiguneqarnissaa ataatsimiititaliamit qinnutigineqarpoq.

Akissut uunga: inatsisartut@inatsisartut.gl, assilineralu uunga: saam@ina.gl nassiuteqquneqarpoq.

Ataatsimiititaliaq sinnerlugu

Jens Immanuelson

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap Siulittaasua

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq /Maani

EM2016/21 pillugu apeqqutinut akissutit

Ulloq allanneqarfia: 10-05-2016
Suliap nr. 2015 - 12167
Akt id. 2746343

Inatsisissatut siunnersuut qulaani allassimasoq pillugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq apeqqutinik arlalinnik nassiussisimavoq.

Aallarniutigalugu sulisoqarnermut suliniaqatigiiffiit attuumassusillit tallimat maajip 11.-ani 2016-mi Inatsisartunut Naalakkersuisunullu inatsisissatut siunnersuut pillugu ammasumik allagaqaataat, Naalakkersuisut naatsumik oqaaseqarfigissallugu tulluartippaat.

Inatsisissatut siunnersuut saqqummiunneqannginnermini annertuumik piareersaasiuteqarfigineqarnikuvoq. Piareersaasiorterani suliffeqarnermut attuumassutillit, soraarnersutisiaqarfiit aningaaserivillu aqqusaarneqarput. Inatsimmik siunnersuusiorterami malittarisaq, Akileraartarneq atugarissaarnerlu pillugit Isumalioqatigiissitap oqallisissitaanni 2011-meersumi nassuiarneqarnikuvoq, taamanikkut Naalakkersuisuusut 2025-mut pilersaarummi 2012-meersumi kiisalu Politikikkut- aningaasaqarnikkullu nalunaarusiami 2013-meersumi.

Kisissaanngitsunik naatsorsueqqissaartarnerit nalilersueqqissaartarnerillu ingerlanneqartareerput inatsisissatut siunnersuutip kingunerisassai eqqarsaatigalugit. Allatut oqaatigalugu misileraasarnerpassooreerput attuumassutilinnut paasinarsarumallugu qanoq kinguneqarumaarnersoq, inatsisissatut siunnersuutissap suliaanera tuaviuutpiliunneqarsimasutut oqaatigineqarsinnaanngilluinnarpoq.

Naalakkersuisut oqaatigaat, attuumassutillit arlaannaalluunniit, malunnaatilimmik inatsimmit siunnersuummiit ajortup tungaanut eqqugaassagaluarpat inatsimmut siunnersuummut allaannguuteqartitsisoqarumaartoq. Taamannak oqarneq isumaqanngilaq inatsimmik siunnersuutissaq eqqarsarluarani suliaripallapiluugaasoq. Naalakkersuisut taama oqaaseqarnermikkut siunertaliussaminnut sapinngisannguartik tamaat kattuffinnut sulisartunullu ammalluinnarusunnermik siunertaqarlutik kiinnernermini takutitserusullutik. Taamannak oqariarlutik, Naalakkersuisut naliginnaasumik inatsimmik siunnersuuteqartuusutut, tusarniaareerlutik nalilersuuteqartareerlutillu misigigunik siunnersuut saqqummiunneqarnissaminut piareertoq, piffissanngorsorigunikku

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Oqa. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

saqqummiunnissaa isumaginissaata tullinnguutsinnissaa aaliangersaaffigiumaarlugu qaquguunissaa.

Allakkami ammasumi assersuutiniq tigussaasoqanngilaq inatsisip innuttaasunut pitsaanngitsumik kinguneqartitsisinnaaneraniq takussutissiisunik. Kattuffiit tungaanniik tikkuaasoqanngimmat ataasiakkaaniq aalajangersimasunik ajornartorsiorfiusinnaasunilluunniit allaniq, taamaallaalli kissaateqartoqarluni misissugassat tamakkiisumik misissuiffigineqassasut, tamanna namminermini killiliivoq Naalakkersuisut kattuffiillu pineqartumik oqalliseqateqarsinnaanerata nanginneqarsinnaaneranut periarfissiisumik.

Taassuma saniatigut maluginiarneqarpoq, kattuffinnik oqaloqateqartarnerit annertoreeqisut piffissamilu sivisuumi ingerlanneqartareersimasut. Atorfilitat akunneranni periutsinut tunngasunik ataatsimeeqatigiittarnerit arlaqaisut pisareerput inatsisissatut siunnersuutissap saqqummiunnersa sioqqullugu kingunerisaanillu. Ataatsimeeqateqarneq kingulleq pivoq majip sisamaani 2016. Ataatsimiinnermi tassani kattuffiit oqaaseqanngillat kissaateqarnerlutik naaperiaanissamik imaluunniit akuersaarnermik imalinnik.

Kattuffiit siunnersuutigaat, suliassamik paasisimasaqarluartunik suleqatigiisitamik pilersitsisoqassasoq aammaloorlugu inatsisissatut siunnersuummik nalilersueqqissaarinnittussaniq. Oqaatigeriikkatsit Akileraartarneq atugarissaarnerlu pillugit Isumalioqatigiissitaq 2011-mi sammereernikooreeraa. Taamaattumik takujuminaatsinneqarpoq suut pitsaaqutigissanerai isumalioqatigiissitamut allamut naliliiffigeqqullugu tunniuteqqissagaanni.

Taamannak oqaaseqareerlutik, Naalakkersuisut kattuffiit isornatorsiutaat tigujuvavaat, nassuerutigalugulu oqaloqatigiisitsinikkut annertuumik inatsisip atuutsinneqannginnerani ingerlatseqqaarnissaq pisariaqassasoq.

Naalakkersuisut saniatigut oqaatigiumavaat, inatsisissatut siunnersuusiat 201--mi akileraarnikkut 55 mio.kr.-niq isertitaqaataajumaartoq. Inatsisip atuutsinneqalernissaa kinguartinneqassagaluarpat, 2017-mut aningaasartuutissanut inatsimmi aningaasanik annertoqataanik amigartooruteqarnissaq naatsorsuutaassasoq allaniq periarfissanik qinaasilluni pisortatigoortumik aningaasartuutitigut akiliutitigulluunniit malunnaatilimmik sipaaruteqarnissanik ujaasisoqartariaqassasoq.

Matuma kingorna Naalakkersuisut ataatsimiititaliap toqqaannartumik apeqquteqaatai akissuteqarfigiumaarpai.

Apeqquteqaatit allaqqinneqarlutik ataani akissutitalerlutik takuneqarsinnaapput:

Apeqqut:

Niunerneq (piseqqinnermi)

Siunnersuutip nr. 14-iani ("§ 46 ima oqaasertaqarpoq") ima allassimasoqarpoq (§ 39, imm. 1-imi oqaaseqaaseqatigiit aappaanni pingajuannilu):

(siunnersuummi issuaanertaa ilaanngilaq).

- 1. Atorunnaarsitsinermi aningaasat akileraarutaareersut 10 %-imik akitsuuserneqarnerannut tunngavilersuut itisileqqullugu Naalackersuisut qinnuigineqarput.*

Akissut:

10 %-mik akileraarusiinermi, piffissaanngitsukkut atorunnaarsitsisoqarnerani, aningaasarsianik akileraarusiinermi killigititamut 55 %-sumut assigiinngissutaavoq, kalaallit suliunnaarnerussutisiaannut ilanngaataatigitinneqarsinnaasoq ikerinnakkut atorunnaarsitsisoqassagalarpat, siunnersuut § 46, imm.1, imm. siulleg naapertorlugu.

Ikerinnakkut atorunnaartitsinermi akileraarusiisarnermi siunertaavoq, aningaasatigut kajuummissuseerusussuseq ikerinnakkut atorunnaarsitsisannginnissamut, soraarnerussutisiaqalersinnaaneq suli tikinngikkaa. Inunnut ataasiakkaanut inuiaqatigiinnullu pingaarpoq, soraarnerussutiasaat aatsaat piffissanngoraangat tunniunneqartarnissaat. Katersaqarnermimi siunertaavoq innuttaasut utoqqalinerminni imminnut pilersorsinnaallutik inuunissaat taamaattumik sioqqutsisumik tigusinnaat siunertaanani.

Apeqqut:

- 2. Ataatsimiititaliap paasinninnera malillugu Danmarkimi atorunnaarsitsinermi § 53a-mik aqqissuussinermit aningaasat ullumikkut akitsuuserneqarneq ajorput. Atorunnaarsitsinerit Kalaallit Nunaanni 10 %-imik Danmarkimilu 0 %-imik akileraaruserneqartarnerat, inuit Kalaallit Nunaanni najugaqartut aammalu § 53a-mik aqqissuussinermi ileqqaakkaminnik atorunnaarsitserusuttut akileraaruserneqannginnissaq piinnarlugu Danmarkimut nuunnerannik kinguneqarsinnaasoq Naalackersuisut isumaliutigisimavaat?*
- 3. Apeqqummut tamatumunnga Naalackersuisut allanik oqaaseqaatissaqarpat?*

Akissut:

Naalackersusiut ersarissaareernermissut pingaartutut isigaat, soraarnermusiassat aatsaat utoqqalinersiuteqartussanngornermi tiguneqartarnissaat. Naalackersuisut pissutsit Qallunaat Nunaanni taamaannerinut tunngaviatigut peqqutaa ilisimangilaat soq § 53 A tunngavigalugu aqqissuussinermi uninngatitanik ikerinnakkut atorunnaartitsisoqarnerani akileraarusiisoqartannginnersoq. Soraarnermusiassaniami allani Qallunaat Nunaanni ikerinnarmi

atorunnaarsitsilernermi qaffasissunik akileraarusiisoqartartoq nalunnginnatsigu 60 % angullugu.

Qallunaat Nunaanni inuit ikittuinnaat § 53 A tunngavigalugu sipaagaqartartut siunissami kalaallit soraarnermusiassatigut aaqqissuussaanerini teqeqqussani pingaarnerpaajusussaavoq. Taamaattumik pingaarpoq tamakkerlugit aningaasatigut qiimmaammernartuliiffigisarnissaat soraarnermusiassaminnik ikerinnakkut atorunnaarsitsinnginnissaat anguniarlugu.

Takorlooruminarsinnaavoq, assigiinngissut taanna pillugu kalaallit qallunaallu soraarnermusiassanik akileraarusiisarnertigut innuttaasut atorluaajumallutik, utoqqalinersiaqaliivinnerminni Qallunaat Nunaannut nuuttassasut, nooriarlutillu § 53 A- tunngavigalugu sipaakkatik tigoriarlugit Kalaallit Nunaannut nooqqittarsinnaasarsimassasut, naatsorsuutigisarsimassanngikkaallu tigusamik isertitatut ilanngunneqarumaarnissaat utoqqalinersiutisiassat annertussusilerneqarnerani il.il.

Naalackersuisut paasisaat malillugit ajornakusoorpoq soraarnermusiassat isumaqatigiissusiornikkut anguneqarsimasut ikerinnakkut atorunnaarsissinnaanerit. Taamaannerani ajornartorsiut annikillivoq. Tulliatulli innuttaasup uninngasuutaasa erniaanik naatsorsuineri il.il. inerniliuussassaq pisuussutaanut tamakkiisumik ilaatinneqartussaassammata, ajornartorsiummut ileragisamut annikillilivoq.

Naalackersuisut qulequttami ingerlaavartumik ineriartorneq malinnaaffigissavaa immikkullu malussarfiginiarumaarlugu ileqqunnguutsitsisoqalernerseq, iluatsitaariniarnermik imalimmik. Taamaattoqalissagaluarpat akuliuttoqarumaarpoq iliuseqarfigineqarnissamut pisarialinnut.

Apeqgut:

**Sulisussarsiortarneq soraarnerussutisiaqarnissamut
anigaasaateqarfiit § 53a-mik aaqqissuussinermik aqutsinissamut
periarfissaat**

Atorfinnik inuttaliisoqassatillugu pingaartumik appasinnerusumik akissarsialinnik assersuutigalugu peqqissaasunik piffissami sivikitsumi atorfinitsitsisarnermut atatillugu danskit qinnuteqartartut soqutiginninnerat annikilliarortoq kattuffiit ataasiakkaat malugereeraat ataatsimiititaliamut paasissutissiissutigineqarpoq.

Sulisussarsiortarnermik ajornartorsiut pillugu Naalackersuisut siunnersuummut nassuiaatini ima allapput:

"Sulisuusut nutaamik atorfinittut atugassarititaasut il.il., matumani aamma atorfigilikkaminni soraarnerussutisiaqarnissamut tunngasut pillugit paasiniagassaqartarnerat amerlanertigut pisariaqartarpoq. Tamanna pingaartumik nunami allami atorfininnissamik qinnuteqarnermi pisarunarpoq. Taamaammatt inatsisissatut siunnersuutip sulisussanik

pissarsiniartarnermut ajornartorsiortitsinissaanik naliliineq Naalakkersuisut isumaqatiginngilaat.”

4. Siunnersuutip sulisussarsiortarnermut sunniuteqarnerlunnissaanik kattuffiit isumakuluutaat eqqutissappata inuiaqatigiinnut, tassungalu ilanngullugu nunatta karsianut kingunissai Naalakkersuisunit qanoq annertutigisumik qulaajarniarneqarsimappat?
5. Ilinniartitsisut peqqissaasullu nunanit allaneersut amerlangaatsiartut atorfinitsinneqartarput. Ilinniartitsisut peqqissaasullu peqatigiiffiisa ataatsimiititaliamut oqaatigaat soraarnerussutisiaqarnissamut aningaasaateqarfimmik § 53a-mik aqqiissuussinermik atuilernissartik inatsisip ulloq 1. januar 2017-imi atuutsilersinneqarsinnaanera sioq-qullugu angumerisinnaanngikkaat. Tamatuma peqatigisaanik inatsit akuerineqarnersoq paaseqqaartinnagu soraarnerussutisiaqarnissamut aningaasaateqarfiit kalluarneqartut teknikikkut aqqiissuteqarnissap aallartinnissaa tunuarsimaarfigaat, tassa taamatut inerisaanissaq soraarnerussutisiaqarnissamut aningaasaateqarfiit kalluarneqartut millioninik aningaasartuuteqarnerannik nassataqassammat. Naalakkersuisut tamatumunnga qanoq oqaaseqaatissaqarpat?

Akissut:

Naalakkersuisut kattuffiit qularnerat sulisussarsiortarnermi akileraarummik atuutsitsiaarniarnermi naliliinerat ilalinngilaat.

Soraarnermusiassanik akileraarusiisarnerinnaq aallaavigalugu suli Kalaallit Nunaata avataanut nuuttarneq pilerinartortaqarpoq. Tamannalu peqquteqarpoq Qallunaat Nunaanni akileraarutit ilanngaatigereernagit akissarsiat 8 %-tia suliffeqarnermut ilanngaataasarmat aamma taamaappoq soraarnermusiassanik ilanngaasarnermi. Ataatsimut isigalugu soraarnermusiassanik akileraarusiisarneq Qallunaat Nunaanni qaffasinneruvoq. Soraarnermusiassanik akileraarusiisarneq katilluni imaassaaq kommuunimut 8 %-mik akileraarneq ilanngullugu ass. 38 %, katillugu 46 %.

Naalakkersuisut isumaqatigiissutigaat immikkullu sammisariaqakkamik, siunissami annertuumik oqaloqateqartarnissap tungaatigut suliassaqarluta. Taamaattumik aningaasanik immikkoortitsisoqarnissaa ilimagineqarpoq, Akileraartarnikkut qullersaqarfiup oqaloqateqartarnissani siunnersuisarnissanilu kivissinnaaniassammagu, pisariaqartitsineq naapertorlugu.

Apeqquummi tullermi apeqqutigineqartoq tassaavoq, qallunaat aningaasaateqarfii qanoq sukkatigisumik qarasaasiaqarnermikkut systeminik ineriartortitsisinnaassasut kalaallit sullissamik soraarnerusiutisiaannut tulluarsakkanik, akileraarusiisarnissaq siusinaartukkut atuutsinneqalissagalarpat.

Naalakkersuisut aningaasaateqarfinniik akissutisiaasa takutippaat, piffissaliussaq sivikigineqartoq, soraarnermusialeriffiilli angumeqqussinnaasut

allannguissaminnut, qarasaasiaqarnikkut periutsinut nutaanut tulluarsaanissaminnut, § 53 A tunngavigalugu sipaakkanik passusisussanngornerminni, inatsisartut upernaakkut 2016-mi ataatsimiinneranni akuerineqassagaluarpat. Ukiaanerani ataatsimiinnissamut 2016-mut aaliangiiffiginissaa kinguartinneqassappat soraarnermusialeriffiit angumersisinnaassanngillat Januarip aallaqqaartanut 2017-mut piareersimanissaminnut.

Apeqqut:

**Kattuffiit Naalackersuisunik ataatsimeeqateqarnissamik
kissaateqarnerat**

6. Kattuffiit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamik ataatsimeeqateqarnerminnut atatillugu Naalackersuisunik ataatsimeeqateqarnissartik kissaatigalugu oqaatigaat, tamatumani siunnersuummut atatillugu apeqqutit nalornissutillu suli paasinarsisinneqanngitsut paasinarsisinniarneqassallutik. Piffissami qaninnerpaami taamatut ataatsimeeqatigiissinnaaneq Naalackersuisut qanoq isumaqarfigaat?

Akissut:

Naalackersuisut inatsisissatut siunnersuusiap suliarinerani pingaartissimavaat qanimut suliffeqarnermut attuumassutillit aningaasaateqarfiillu suleqatiginissaat. Inatsimmut siunnersuummut pineqartut ataatsimeeqatigisarnerini siunnersuutaasimasut atorlugit inatsisissatut siunnersuutissaq sananeqarsimavoq.

Kattuffiit siunnersuutissaq pillugu arlaleriarlutik ataatsimeeqatigineqartareerput, taakkunungalugu ilaavoq pingasoqinngorluni oqaloqatigiisitsineq ukiarmi ingerlanneqartoq. Qanittumi aamma ingerlatsiviuvoq (majip sisamaani) kattuffiit aggersarneqarlutik, inatsisissatut siunnersuummik nassuiaassuteqarfigineqarmata.

Ataatsimeeqatigiinnermi tassani ersarissarneqarportaaq, aalajangersimasunik equngassutinik tikkuaasoqarpat, Naalackersuisut inatsimmik siunnersuummik allannguinermik kinguneqartitsissutigisinnaagaat pisariaqavissutut isigigunikku, kiisalu inatsimmik siunnersuusiap siunnertaanut tapersiisuusimappat nunatsinni aningaasarsiat nunatsinni akileraaruserneqartarnissaanut tapersiissutaappat. Aallarniutigalugu taariikkatsitut ataatsimiinnermi tassani kattuffiit kissaateqarsimanerat killeqarsimavoq ataasiakkaatigut eqqartueqatigiittarnissamut tunngasunik.

Apeqqut:

Akileraarusersuinerup assigiinnginnera

7. Siunnersuut akileraartartunut ataasiakkaanut aningaasaqarnikkut ataatsimut isigalugu kinguneqassanngitsaq Naalakkersuisut sumiiffinni arlalinni oqaatigaat. Ullumikkut Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu akileraarusersuinerup assigiinnginnera, taamaalillunilu Kalaallit Nunaanni (Nuuk) 42 %-imik akileraartoqartarnera Danmarkimilu (soraarnerussutisiallit amerlanersaat) taamaallaat 38 %-imik akileraartoqartarnera, isummerfigineqarsimasorinanngilaq. Taamaalilluni siunnersuut innuttaasunut Kalaallit Nunaanniinnangitsunut 4 %-imik ajorseriaataassasorinarpoq. Innuttaasunut Kalaallit Nunaanni ukiorpassuarni sulereerlutik sulinertik nanginniarlugu imaluunniit soraarnerussutisiaqalerniarlutik Danmarkimut nuuttunut akileraarusersuinerup maanna assigiinnginnera aningaasaqarnikkut qanoq sunniuteqassanersoq Naalakkersuisut paasissutissiissutigisinnaavaat?

Akissut:

Naalakkersuisut tunngaviumik naliliipput, nunani akileraartarnikkut procenti aaliangiisuusartoq tunngavissiisartorlu. Imaappoq inuup najugaqarfigerusutaminut nuunnissaminik aalajangernermini, atugarititassat nammineq toqqareertarpei. Apeqqut eqqumaffigereersimavaat ilisimallugulu ataatsimiititaliamit saqqummiunneqarmat ajornartorsiut inatsissatut siunnersuutissap inaarsaaviginerata nalaani, suliamulli annertunerusumik sunniuteqartussatut isigisimanagu.

Naalakkersuisulli piareersimapput, inatsimmik siunnersuutissamik pingajussaarlugu samminnginnerani allannguuteqartilaarniarlugu ikaarsaarnermi aaqqiissutissamik siunnersuuteqalersaarlutik, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq isumaqarpat ajornartorsiut akuersaartariaasoq. Naalakkersuisut ataatsimiititaliaq piumaffigaa piaartumik akeqqullugu, inatsisissatut siunnersuutip allannguallanneqarnissaa kissaatiginerlugu. **Ilanngussaq 1-mi** ikaarsaarnissami aaqqiissutaasinnaasoq nassuiarneqarpoq.

Naatsorsuusiat qiviaraanni takuneqarsinnaavoq ilanngussaq 2-mi, siunnersuusiatq malillugu innuttaasunut utoqqalinersiaqalernissamik nalaani Qallunaat Nunaannut nuukkusussinnaasunut ataatsimut isigalugu iluaqusersuutitaqartoq. Taamaattumik ikaarsaarnissami aaqqiissut pisariaqartinneqassanersoq isummersuiffigineqaqqittariaqarpoq.

Siunnersuummut oqaaseqaatini oqaatigineqarsimanera, inunnet ataasiakkaanut aningaasatigit attuumassuteqarnaviannngitsaq, tunngaviuvoq tassani akileraarnermiut akiliutip ileqqaarinnilernermi aningaasap annertussusaa tigusilernermi nikissimannginnissaa. Tamatumunnga pissutaavoq Qallunaat Kalaallillu Nunaanni akileraarutit ingerlaavartumik allanngorartuummata taamaattumik tunngaviatigit akileraarnikkut iluanaaruteqaataasinnaasassaaq annaasaqaataalluniluunniit, allamiik allamut nuunnermi.

Ajornartorsiutit tikkuusseq innuttaasunut nunatta iluani nuunnermi aamma atuuppoq. Kalaallit Nunaanni 2 %-mik nikingavoq Kommuneqarfik Sermersuumi Qeqqatalu Kommuniani 42 %-iusoq Kommune Kujallermi Qaasuitsullu Kommuniani 44 %-iuvoq¹. Assigiinngissut aamma Qallunaat Nunaanni atuuppoq 37 %-miik 41 %-mut nikerarmat, akileraarutit qaffasinnerfaat, suliffeqarnermullu akiliut il.il. ilanngunnagit.

Innuttaasut ullumikkut soraarnermusiassaminnik ileqqaarisut, kommunemi akileraarnikkut appasinnerpaami najugaqarlutik (soorlu Nuummi) iluarsiiiffiqeqarneq ajorput, kommunemut allamut nuukkusussagaluarunik qaffasinnerusumik akileraarfiusumut (soorlu Kommune Kujallermut) utoqqalinersiaqalilernerminnut atatillugu.

Qallunaat kalaallillu akileraartarnikkut assigiinngissutaannik nikisitsisinnaasumik assersuutitut taasinnaavarput, qallunaat naalakkersuisuisa eqqarsaasersuutigimmassuk akileraarutip appasinnerpaap qaffaavigineqarnissaa kallerup inneqarnikkut akileraarummik atorunnaarsitsinerminnut matussusiusussamik. Tamatumunnga pissutaavoq EU-mi eqqartuussiviup akileraarummik tassannga akuersaannginnera (PSO akileraarut tassaavoq kallerup inneqarnermut akileraarut).

Apeqquteqaat aningaasaqarnikkut assigiinngitsunik illugiinneqartoqarnerup ersarissaavigineqarnissaanik kissaateqartoqarnera ersarissaavigiumallugu ilanngussami (2) massakut pissusiusut atuunnerini imaluunii § 53 A atuutilissappat takussutissianngorlugit 3-nik assersuutitalersorlugit ilanngussivugut.

Erseqqissassavarput, piviusunngortitsinermi immaqa hunnorujukkaaniq peqqutissanik aporfeqarsinnaavoq apeqqaalluni, kommune akileraarfik nuuffigisaq qimaligarlu akileraarnikkut qanoq inissisimanersoq, atukkallu immaqa allarpassuit, soorlu inuup isertitaa, soraarnersitisiassaasa naatsorsorniarnerni naatsorsueriaaseq atugassaq, suliffigisimasai ukiut qassiunersiut.

Assersuutit takutippaat, maleruaqqussutit siunnersuutaasimasut atugarititassallu allat naapertussagaanni massakkorpiaq nuuttussamut Qallunaat Nunaannut nuunnermi soraarnersiuteqalernermi nuunneq imminut akilersinnaasoq qallunaat utoqqalinersiassanik aaqqissuussinerat pissutaalluni.

Neriuppunga akissuteqaat ataatsimiititaliap naammaginartutut isigissagaa.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Randi V. Evaldsen

---

¹ Ikke medtaget områder udenfor kommunal inddeling, såsom Pituffik, hvor skatteprocenten er 36 %.

Ilanngussat

1. Ikaarsaarnermi aaqqiissutaasinnaasoq pillugu allakkiaq
2. Naatsorsuuserinermi assersuutit

Allakkiaq Notat

Uunga
Til

Randi Vestergaard Evaldsen, Naalakkersuisoq
Nikolai S. Christensen, Naalakkersuisoqarfimmi
pisortaq

Ulloq allanneqarfia: 29-04-2016
Sullap normua.2015-12167
Akt id. 2679587

Assinga uunga
Kopi til

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Oqa. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Akileraaruserneqarnissap siuartinnissaata atuutsinneqalernerani ikaarsaarnissami aaqqiissutitut siunnersuut

FM2016/21: Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2016-imeersoq (Soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinernut nunani allaniittunut akiliutit akileraaruserneqartarnerat).

Siunnersuutip qulaani allassimasup (maannamiit ima taaneqartoq: Inatsisissatut siunnersuut) suliarineqarnerata nalaani, inuppaat ataasiakkaat inatsisissatut siunnersuutip malitsigisaanik atugarisai malunnaatilimmik ajorseriarnissaat ilimanaateqassappat, pisariaqassatillugu Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuuteqarniartut nalunaarutigineqarpoq.

Maanna ajornartorsiut tikkuarneqarpoq, inuppaat ullumikkumut naleqqiullugu soraarnerutisiassaata annikillissasut. Taamaaliilluni apeqqut pinngorpoq, inuppaat taakku taarsiiviginiarlugit ikaarsaarnissami aaqqiissuteqartoqassanersoq aammalu qanoq aaqqiissuteqartoqassanersoq.

Uani allakkiami ajornartorsiut taanna suliariniarneqarpoq, inuillu toqqaannartumik sunnerneqartussat taarsiiviginiarlugit ikaarsaarnissami aaqqiissutaasinnaasumik siunnersuummik imaqarluni.

Ajornartorsiut – naatsumik oqaatigalugu

Inuit soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermik *Danmarkimiittumik atuisut, soraarnerulernerup nalaani Danmarkimut nuuttut, Danmarkimi Kalaallit Nunaannilu akileraartarnerup annertussusai ullumikkutut annertutigittillugit – allat tamaasa allangortinnagit – ullumikkumut naleqqiullugu akileraarnerusassapput.*

Ullumikkut soraarnerussutisiassanut akiliutit akileraartarnikkut ilanngaataasinnaapput. Imaappoq Kalaallit Nunaanni akiliutit ilanngaatigineqarsinnaasarput (sulisitsisut akileeataassutaasa ilanngunneqartussaanginnera), ass. Kommuneqarfik Sermersuumik 42%. Akileraarutit procentiisa annertussusaa kommune akileraarfigisassaq apeqqutaallu procentit 36-t 44-llu akornanniipput.

Soraarnerulernerup nalaani akileraartartoq Danmarkimut nuussappat, sulisartut soraarnerutisiassaannut akileraartarnerup annertussusaa 35-41 procentit

akornaniissaaq. Kommune sorleq nutserfigineqarnersoq aamma uani akileraartarnerup annertussusaanut apeqqutaassaaq. Aningaasarsiat akileraarusigassat aamma akileraartarnerup annertussusaanut apeqqutaassapput, Danmarkimimi aningaasarsiat annertussusaat malillugu akileraartoqartarmat.

Taamaattumik ullumikkut Kalaallit Nunaanni najugaqartunik inoqarpoq, Danmarkimi soraarnerutisiassaminnik ass. 38 procentimik akileraarnissamik naatsorsuuteqarsimasinnaasunik. Inatsisissatulli siunnersuutip kinguneranik soraarnerutisiassaminnik akileraarutissaat Kalaallit Nunaanni akileraartarnerup annertussusaannut qaffattuussallutik¹. Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu akileraartarnerup annertussusaa ukiuni aggersuni amerlasuuni allanngussanngippata, inuit taamaalillutik 5 procentpointinik akileraarutikinnerunngikkunik 9 procentpointit tungaanut akileraaruteqarnerusinnaapput soraarnerutisiassaminiit.

Inatsisissatut siunnersuutigineqartutut akileraaruserneqarnissap siuarternerata kingunerisaanik ajornartorsiuat pingussaaq, siuarterneranimi Kalaallit Nunaanni akileraartarnerup qaffasissusaa malillugu innuttaasooq akileraartussanngorami.

Allakkiami matumani akileraartarnerup annertussusaata assigiinnginnerata kinguneri taamaallaat sammineqarput. Danmarkimi utoqqalinersiutissat ilanngunneqarpata, innunut ataasiakkaanut akileraarut ilanngaatigereerlugu iluaqutitut sunniuteqassaaq, takuuk ilanngussaaq 2.

Killiliineq - kikkut ajornartorsiummik sunnerneqassappat

Ajornartorsiummit sunnerneqartussat tassaapput inuit inatsip atuutsinneqannginnerani Kalaallit Nunaanni najugallit, soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermik Danmarkimiittumik atuisut, soraarnerulernerup nalaani Danmarkimut nuunnissamut pilersaarutillit. Inatsip atuutsinneqalerneraniit soraarnerussutisiassanut akiliutit kisimik tassani pineqarput. Inatsip atuutsinneqalernerata tungaanut soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut akileriikkat sunnerneqarnaviangillat, taakkummi ullumikkutuulli soraarnerussutisiassat tiguneqaraangata akileraarutaassammata.

Innunut soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermik Danmarkimiittumik atuisunut, soraarnerulernerullu nalaani nunatsinnut nuunnissamut pilersaarutilinnut, tamanna ajornartorsiutaanaviangilaq. Taakkummi soraarnerussutisiassat tiguneqarpata Kalaallit Nunaanni akileraartussaareermata.

Ajornartorsiummit sunnerneqarnaviangittut aamma ukuupput, inuit nunatsinni najugaqanngitsut, nunatsinnulli suliniarlutik nuunnissamik pilersaarutillit. Taakku Kalaallit Nunaanni soraarnerussutisiassanut akileraartarnermut pissutsit atuuttut najoqqutaralugit aalajangiinissaminnut periarfissaqassapput. Taamaattumik soraarnernut akileraartarnikkut pissutsit nunatsinnut nuukkusuttunut nuunnissamut isumaliuutit ilagaat. Sulisunut soraarnerussutisiassanut akileraartarnermut pissutsit kisiat isigalugit, nunatsinniit Danmarkimut nuunnissaaq suli ornigineqarpoq.²

¹ *Imaassinnaavorli* Pituffimmi sulisunut tunngatillugu appariaateqartoq, Pituffimmi sulisut soraarnerussutisiassanut akiliutaat ilanngaateqarsimappata. Imaassinnaavoq Pituffimmi sulisut ilaat, § 53A-mi aaqqissuusiinerit atorsimallugit, akileraaruseriikkanik soraarnerussutisiassanut akiliuteqartarsimasut.

² Danmarkimi isertitat tamarmik, aammalu soraarnerutisiassanut akiliutit, sulisoqarnermut 8 procentimik akileraaruserneqartarput. Taamaattumik Danmarkimi soraarnerussutisiassanut akileraarneq akiliuteqarnerup nalaani 8%-mik annertussuseqassaaq, tiguneratalu nalaani ass. 38 %-mik annertussuseqassalluni (katillugit 46% miss.). Taamaattumik sulisoqalernerup tungaatigut inatsisissatut siunnersuutip sunniuteqapilunnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

Aammattaaq inuit soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermik Kalaallit Nunaanniittumik atuisut sunnerneqarnaviangillat. Sumulluunniimmi nuussagaluarnik soraarnerussutisiassaata nunatsinni akileraarneqassapput.

Ikaarsaarnermi aaqqissuussinissamik pisariaqartitsineq

Qulaani allassimasumi nassuiarneqartut, allatut ajornavippat, ullumikkumut naleqqiullugu innuttaasut 9 procentpointit tungaanut soraarnerutisiassaminiit akileraarnerulersinnaapput.

Inunnut ataasiakkaanut akileraarnerulerneq qanoq annertutigissaneranik ilaatigut apeqqutaapput kommuuni akileraarfigisaq sorlermiit sorlermut nuuttoqarnersoq, inuup soraarnerussutisiassaata annertussusaat, soraarnerussutisiassallu aaqqissuunnerat (akileraarutininik ilanngaatereernikut ilanngaassassallu annertussusaat).

Ikaarsaarnermi aaqqissuussineq atuutsinneqalernissaanik apeqqut politikikkut aalajangigassaavoq.

Isumaliutigineqarsinnaavoq ilumut ajornatorsiutaanersoq, imaluunniit Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu akileraartarnikkut pissutsit, akileraartartullu soraarnerulerneq nalaani sumi najugaqarnissamik aalajangiinera tunngavigalugit atugassarititaannaanersut. Inatsisissatut siunnersuutip suliarineqarnerata nalaani ajornartorsititut isigineqarsimangimmat, ajornartorsititut inatsisissatut siunnersuummi sillimaffigineqassanngitsaq nalilerneqarpoq.

Akerlianili isumaliutigineqarsinnaavoq, pissutsinut allanut sanilliunneqarsinnaanersoq. Siunnersusukkummi atorfilittat soraarnerulernequt pisinnaatitaaffiini il. il. allannguisoqartillugu, allannguutitut ikaarsaarnermi aaqqissuteqartoqartarsimavoq. Tassani atorfilittat inatsit atuussimasut najoqqutaralugit ass. soraarnerulernequt pisinnaatitaaffinnik pissarsimasut, inatsit nutaat atuutsinneqaleraluartut pisinnaatitaaffik pissarsiarimasartik annaanginnissaat qulakkeerneqarnissaanut inatsisiliortoqartarnera naliginnaasusarpoq.

Atorfilittanut tunngasumik allamut aamma sanilliussisoqarsinnaavoq. 1997-mi KNI Pilersuisoq A/S aamma KNI Pisifik A/S ataatsimoortillugit piginneqatigiiffik KNI A/S pilersinneqarmat, atorfilittat KNI A/S-mi suliaqarnissaminut atortinneqarput. Tassani atorfilittat KNI A/S-mi sulisimasut akissarsianut soraarnerussutisianullu tunngatillugu pisinnaatitaaffii qulakkeerniarlugit, Inatsisartut ikaarsaarnermi aaqqissutissamik pilersitsipput.

Ikaarsaarnermi aaqqissutissatut siunnersuut

Sunnerneqartut taarsiivigiutigalugit, inatsisissatut siunnersuutip siunertaanut akornusiinngittumik aaqqissut ima isikkoqarsinnaavoq: Ikaarsaarnermi aaqqissuut sunnerneqartussanut taarsiinermik imalik, tassa innuttaasut 2016-p naanerani nunatsinni angerlarsimaffillit soraarnerussutisiaqarnissamullu aaqqissuussinermik Danmarkimiittumik atuisunut taarsiineq.

Taakku inuit piffissap killilikkap iluani ukiuni 5-ni, soraarnerussutisianut akiliutaannut procentiisa ilaannik tapisassapput. Tapiissut uku aallaavigalugit aalangerneqarpoq: sulinerneq isertitat qaammammut 35.000 koruunit, 70 %-inillu soraarnerussutisiat, tassa qaammammut 25.000 koruunit. Aammattaaq Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu akileraarnermut procentit agguaqatigiissinnerat tapiissutit aalajangerneqarneranut najoqqutarineqarput. Tapiissut ass. ima isikkoqarsinnaavoq.

Ikaarsaarnermi aaqqissutissatut siunnersuut					
Ukioq	2017	2018	2019	2020	2021
Tapiissut (soraarnerutisiaqarnissamut akiliutit procentpointinngorlugit):	3 %	3 %	3 %	2 %	2 %

Malugiuk: Ukiuni siullerni pingasuni ilanngaattissat ilanngaatigereerlugit aningaasartuutit 4,2 mio. missaaniissangatinneqarput. Tamatuma kingorna ukiumut 2,8 mio. koruunimut appassalluni.

Kommuunini Namminersorlutillu Oqartussani sulisunut tapiissut aningaasarsialerivikkut suliarineqarsinnaapput. Namminersortuni sulisunut, 2016-p naanerani ilanngaatigineqarsinnaatitaasumik soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermik Danmarkimiittumik akiliuteqartunut, nittartakkakkut qinnuteqarfissamik pilersitsinissaq pisariaqarsinnaavoq. Qinnuteqareernerme tapiissut inummut ataasiakkaamut tunniunneqassapput. Taamaattoqassappat, ilutigalugu tapiissut soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut akiliutit atorneqarnissaa kajumissaarisqaarsinnaavoq.

Soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut akiliutip qaffariarnerata kingunerisaanik, innuttaasut soraarnerussutisiassaasat annertusilaassapput, tamannalu inatsisissatut siunnersuutip malitsigisaanik akileraarnerulernermut taartisiasatut taaneqarsinnaalluni.

Ikaarsaarnissami aaqqissuussinermi allaffissornikkut ajornaatsumik suliarineqarsinnaanera pingaartinneqarsimavoq. Aammattaaq aaqqissuussinerup kingunerisaanik inuppaat ilaannut malunnaatilimmik pitsaanernik atugaqalersitsinnginnissaa pingaartinneqarsimavoq.

Ikaarsaarnissami aaqqissuussinermi innuttaasunut ataasiakkaanut akileraarnerunerup nalingata angeqqateqqinnaavanik taartisisoqartarnaviannngilaq. Innuttaasunut ilaannut taartisiat amerlanaarneqassapput, ilaallu ikinaarneqassallutik. Tamanna pinngitsoortissasuugaanni soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinerit tamaasa ataasiakkaarlugit suliarineqartariaqassapput, tamannalu allaffissornikkut suliaq annertuallaarujussuarluni.

Soraarnerussutisiassanut akiliutinit aningaasannanniarnertit pinngitsoortinniarlugit, tassa nunatta karsianiit annermik tapisiniarsarinerit pinngitsoortinniarlugit, tapisiasat annerpaaffilerneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

Ikaarsaarnissami aaqqissuussineq qanoq naammassineqarsinnaava?

Inatsisissatut siunnersuummut allannguutissatut siunnersuutigineqarsinnaavoq inatsisissatut siunnersuutip aappaassaaneernissaa pingajussaaneernissaaluunniit sioqqullugu.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Per Nielsen
Toqq/direkte 34 64 08

Ilanngussaq 2 – naatsorsuuserinermi assersuutit

Najoqqutat:

Danmarkimi pisortat nittartagaat naatsorsuuserinermi najoqqutarineqarput: Danmarkimi akileraarutit skat.dk-mi akileraartarnermut naatsorsuuserut atorineqarpoq. Borger.dk-miittut paasissutissat najoqqutaralugit utoqqalinersiat naatsorsorneqarput.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap piumasaa malillugu, inatsisissatut siunnersuutip kingunerisaanik soraarnerulernerup nalaani Danmarkimut nuuttartunut aningaasatigut sunniutissat erseqqissarniarlugit paasissutissat allattorneqarput.

Tungaviit:

Assersuutini tamani makku aallavigineqarput:

- Inuk ukiuni 30-ni sulisimasoq.
- Inuup aningaasarsiami 15 %-ii soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqiissutsimut ikisimavai, taannalu ukiumut 2 %-imik iluanaarutaalluni (iluanaarutitaviit).
- Akileraartartoq Nuummii Aabenraamut nuuttoq, Aabenraamimi kommuunimut akileraarutit annertussusaat Danmarkimi kommuninut akileraarutit annertussusaata agguaqatigiissinnerat annertoqatigaa
- Nunatsinni Danmarkimilu soraarnerussutisiat qaffasissusaat, akileraarutillu procentii ullumikkut atuuttut.
- Pisuussutinit iluanaarutinit akileraarutit assersuutini naatsorsuuserinernut ilaangillat.

Assersuut 1. 'Inulerinermut peqqinnissamullu ikiorti'

Uani aallaavigineqarpoq, inuk § 53-A-mik aaqqiissuussinermiit soraarnerussutisianik pisartooq, imaluunniit soraarnerussutisiasannut akiliuteqarnerup nalaani ilanngaatineqarsinnaatitaasumit (ataani ima taaneqartoq ilanngaatineqarsinnaatitaasumik aaqqiissuussineq) soraarnerussutisianik pisartooq. Soraarnerussutisiat qaammammoortumik tigusartakkat ima annertutigipput:

- Ilanngaatineqarsinnaatitaasumik aaqqiissuussineq   qaammammut 9.873 kr.
- § 53-A-mik aaqqiissuussineq   qaammammut 5.727 kr.

	Akileraarusikkat § 53 A	Ilanngaatineqarsinnaatitaasut
Qaammammut pissarsiassat		
Tigusassat akileraarusigassat	0	9.873
Utoqqalinersiat (DK)	12.454	11.175
Isertitat akileraarusigassat	12.454	21.048
Akileraarutit (2016-mi qaffasissusaat)	3.395	6.715
Akileraarutit peereerlugit	9.059	14.334

Ilanngussaq 2: Naatsorsuuserinermi assersuutit

Tigusassat akileraarusigassaangitsut	5.727	0
Qaammamut tigussat katillugit	14.786	14.334
Nikingassut	452	3%

Assersuummi takutinneqarpoq, sulisoq akissarsiakittoq, sulisuunermi tamaat Danmarkimi § 53-A-mik aaqqiisummik atuisoq, qaammamut tigussat 452 koruunimik annertunerussasut, sulinermini ilanngaatigineqarsinnaatitaasumik soraarnerussutisiaqarnissamut akiliuteqartarsimanermut sanilliullugu.

§ 53-A aaqqissuussamik atuisut akiliuteqarnermi nalaani akileraartarmata, aaqqiisummi tassani soraarnerussutisiat tigunerani akileraaruserneqanngillat. Taamaammat akileraartanerup qaffasissusaa annikinneruvoq. Aamma utoqqalinersiat annertunerulaarput, tassungalu peqqutaavoq Danmarkimi utoqqalinersianut naatsorsueriaaseq.

Assersuut 2. 'Inatsisileritooq'

Assersuutip aappaanni aallaavigineqarpoq inuk qaammamut ukunannga arlaannik qaammamootumik soraarnerussutisiassarsisartoq:

- Ilanngaatigineqarsinnaatitaasumik aaqqiissuussineq qaammamut 18.987 kr.
- § 53-A-mik aaqqiissuussineq qaammamut 10.972 kr.

	Akileraarusikkat § 53 A	Ilanngaatigineqarsinnaatitaasut
Qaammamut pissarsiassat		
Tigusassat akileraarusigassat	0	18.987
Utoqqalinersiat (DK)	10.835	8.357
Isertitat akileraarusigassat Akileraarutit (2016-mi qaffasissusaat)	10.835	27.344
Akileraarutit peereerlugit	2.769	9.147
Tigusassat akileraarusigassaangitsut	8.066	18.197
Qaammamut tigussat katillugit	10.972	0
	19.038	18.197
Nikingassut	841	5%

Assersuummi takutinneqarpoq, inuk akunnattunik isertitalik, sulisuunermi tamaat Danmarkimi aaqqiisummik § 53-A-mik atuisuusimasoq, qaammamut tigussat 841 koruunimik annertunerussasut, sulinermini ilanngaatigineqarsinnaatitaasumik soraarnerussutisiaqarnissamut akiliuteqartarsimanermut sanilliullugu.

§ 53-A aaqqissuussamik atuisut akiliuteqarnermi nalaani akileraartarmata, aaqqiisummi tassani soraarnerussutisiat tigunerani akileraaruserneqanngillat. Taamaammat akileraartanerup qaffasissusaa annikinneruvoq. Aamma utoqqalinersiat annertunerulaarput, tassungalu peqqutaavoq Danmarkimi utoqqalinersianut naatsorsueriaaseq.

Assersuut 3. 'Nakorsaaneq'

Ilanngussaq 2: Naatsorsuuserinermi assersuutit

Assersuutip pingajuanni aallaavigineqarpoq inuk qaammammut ukunannga arlaannik qaammammoortumik soraarnerussutisiassarsisartoq:

- Ilanngaatigineqarsinnaatitaasumik aaqqiissuussineq qaammammut 47.706 kr.
- § 53-A-mik aaqqiissuussineq qaammammut 27.669 kr.

	Akileraarusikkat § 53 A	Ilanngaatigineqarsinnaatitaasut
Qaammammut pissarsiassat		
Tigusassat akileraarusigassat	0	47.706
Utoqqalinersiat (DK)	6.063	6.063
Isertitat akileraarusigassat	6.063	53.769
Akileraarutit (2016-mi qaffasissusaat)	926	21.470
Akileraarutit peereerlugit	5.137	32.299
Tigusassat akileraarusigassaangitsut	27.669	0
Qaammammut tigussat katillugit	32.807	32.299
Nikingassut	508	2%

Uani assersuummi akileraartartoq ukiumoortumik 6.063 kr.-nik imaluunniit 53.769 kr.-nik akileraarusigassanik isertitaqassaaq, aaqqiissut § 53-A imaluunniit aaqqiissut ilanngaatigineqarsinnaatitaasoq atornerqarnerseq apeqquataalluni.

Uani utoqqalinersiassarisat annertussusaat tunngaviliipput, aaqqiissut § 53-A-galuarpalluunniit. Akileraarutit qaffasinnerfaat pillugu aaqqiissut § 53-A-mi qaammammut pissarsiassat annertunerupput. Uani akiliuteqarnerup nalaani akileraartarnerq iluaqutituttaaneqarsinnaavoq, Kalaallit Nunaanni akileraartarnerup annikinnerunera peqqutigalugu. Taamaalilluni assersuut pingajuanni akileraartartoq qaammammut pisartagassai 508 koruuninik annertunerussapput.

Assersuutininik naatsorsueqqissaarnissamik soqutiginnittunut, assersuutininut najoqqutarineqarsimasut Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup tunniuteraannaavai.